

Tietopaketti Kritiikki ry:n vuosijuhlista

Tämän tietopaketin tarkoituksena on tarjota tiivis ja selkeä yleiskuva Kritiikki ry:n vuosijuhliin liittyvistä perinteistä. Kritiikki ry juhlistaa joka vuosi järjestön historiaa vuosijuhlilla. Kritiikin perustamispäivä on 14.4.1958, joten vuosijuhlat pyritään järjestämään vuosittain huhtikuun 14. päivän aikoihin.

Kritiikin vuosijuhlat voi jakaa kahteen eri kategoriaan: *tasavuotisiin* ja *tasavuositomiin* vuosijuhliin. **Tasavuotiset vuosijuhlat** järjestetään viiden vuoden välein, kun järjestö täyttää ns. tasavuotia. Tällaisia tasavuotisia vuosijuhlia olivat esimerkiksi vuonna 2013 järjestetyt Kritiikin 55-vuotisvuosijuhlat ja vuonna 2018 järjestetyt Kritiikin 60-vuotisvuosijuhlat. **Tasavuositomat vuosijuhlat** ovat sellaisia vuosijuhlia, jotka sijoittuvat ajallisesti näiden tasavuotisten vuosijuhlien väliin.

Näiden vuosijuhlien erona on kokoluokka. Tasavuotiset vuosijuhlat ovat budjetiltaan ja kooltaan moninkertaiset verrattuna tasavuositomiin vuosijuhliin. Budjetti ja kokoero on selkeä vertaamalla vuosien 2018 ja 2019 vuosijuhlia keskenään. Vuoden 2018 Kritiikin 60. vuosijuhlat järjestettiin Turun VPK:n talolla, jonne saapui melkein 300 vierasta. Vuorostaan vuoden 2019 Kritiikin 61. vuosijuhlilla järjestettiin Ravintola Juliassa, johon saapui noin 50 vierasta, missä selkeästi on nähtävillä tasavuositomien ja tasavuotisten vuosijuhlien kokoerot. Nämä erot näyttäytyvät myös vuosijuhlien teemoissa.

Tasavuotisia vuosijuhlia varten perustetaan oma vuosijuhlatoimikuntansa perinteisesti kaksi vuotta ennen juhlien järjestämistä ja niihin liittyy muun muassa omien vuosijuhlaviikkotapahtumien järjestäminen. Vuonna 2018 järjestettiin ennen Kritiikin 60-vuotisjuhla lukuisia eri vuosijuhlaviikkotapahtumia, joihin monesti lukeutuvat esimerkiksi Pikkumustan läpilaulantailta, toimiston vuosijuhlakoristelu ja kuohuviini-ilta. Tasavuotisissa juhlissa ei yleensä ole mitään erityistä teemaa.

*Kun lopullista dokumenttia lähdetään rakentamaan, ehdotan sen visualisoimista lukukokemuksen monipuolistamiseksi tulevan Kritiikin kuva-arkiston avulla. Esimerkki kuvassa Kritiikin 60-vuotisvuosijuhlien kunniaksi tehty muodostelma Tuomiokirkkotorilla vuonna 2017.
Vasen kuva: Hanne Helminen. Oikea kuva: Arché Photography.*

Tasavuositomissa juhlissa on sen sijaan monesti juhlittu eri tavoin eri teemojen mukaisesti. 2010-luvulla Kritiikin tasavuositomilla juhlilla nähtiin teemoina muun muassa *mafia*, *venetsialaiset naamiaiset*, sekä *musta ja valkoinen*. Tilaisuuksien luonteet ovat vaihdelleet aina sitsien kaltaisista tilaisuuksista juhlallisempiin illallisiin. Tasavuositomat juhlat Kritiikissä ovat siis vapaamuotoisempia tilaisuuksia niin teemojensa kuin pukeutumisensa kannalta verrattuna tasavuositomisiin vuosijuhlisiin.

Kritiikin 62. vuosijuhlien teemaksi valikoitui Idän pikajunan arvoitus. Tämä on hyvä esimerkki Kritiikin tasavuositomilla vuosijuhlilla nähtävistä monipuolisista teemoista.

Kritiikin vuosijuhlien kaava

Kritiikin vuosijuhlilla on perinteinen aikataulu ja kaava, jota yleensä noudatetaan vuodesta toiseen. Vuosijuhlien ohjelmaan kuuluvat seuraavat ohjelmaosuudet: *cocktail-tilaisuus*, *vuosijuhlien aloitus*, *lippujen saapuminen*, *juhlien vastuuhenkilöiden esittäytyminen (juhlamarsalkka, laulunjohtajat yms.)*, *Kritiikin puheenjohtajan puhe*, *musiikkiesitys*, *juhlapuhe*, *lippujen poistuminen*, *kritiikkiläisen puhe ja vapaa sana*.

Yllä olevaa kahdeksaa ohjelmakohtaa ei ole vielä lyöty lukkoon järjestykseltään tai sisällöltään. Vuosijuhlien ohjelmaan sisältyy myös alkuruoka-, pääruoka- ja jälkiruokaosuudet. Vuosijuhlilla voidaan nähdä myös muita ohjelmanumeroita, joita ei ole mainittu edellä.

Kritiikin vuosijuhlien pukukoodi

Kritiikin vuosijuhlien pukukoodi on juhlien luonteen mukaisesti juhlallinen. Yleisesti tämä on tarkoittanut, että pukukoodi etenkin tasavuotisilla vuosijuhlilla on ollut juhlapuku (esim. frakki tai iltapuku) tai tumma puku. Tämän lisäksi akateemisten nauhojen ja kunniamerkkien käyttäminen puvun kanssa on suotavaa (*esim. Kritiikin ainejärjestönauha, Kritiikin hallituspinski, TYYn kuntanauha yms*).

Pukukoodista huolimatta pukeutumista ei valvota sen tarkemmin, vaan juhlijoiden itseilmaisua pyritään kunnioittamaan myös vuosijuhlien pukeutumisessa. Etikettiä voi aina rikkoa halutessaan: ketään ei velvoita noudattamaan etikettiä. Tärkeintä on, että Kritiikin vuosijuhlat ovat mahdollisimman saavutettavia kaikille halukkaille osallistujille. Etenkin tasavuositomien vuosijuhlien kohdalla etiketti on vapautunut viime vuosina. Etiketin muutoksia on hyvä tarkkailla tulevaisuudessa.

Vasemmalla vuoden 2018 hallitus poseeraamassa 60. vuosijuhlilla. Kuva: Arché Photography.

Oikealla juhlamarsalkka on aloittamassa 61. vuosijuhlia. Kuva: Hanne Helminen.

Alla on esimerkkinä TYYn vuoden 2022 vuosijuhlien pukuetiketti:

“Vuosijuhlien pukukoodi on frakki, tumma puku, juhlapuku tai iltapuku. Frakin ja juhlapuvun voi myös korvata kansallispuvulla, nykyisin yleisesti hyväksytyksi on tulkittu myös muinaispuku. Näiden kanssa ei kuitenkaan ole soveliasta kantaa akateemisia kunniamerkkejä. Myös esimerkiksi juhlava housupuku on pukukoodin mukainen.

Frakkia käytettäessä on otettava huomioon tiettyjä seikkoja:

- Hännystakkia ei napiteta edestä vaan sen voi sulkea ohuella kumilenkillä tai jättää auki. Frakkitakki on hyvä solmia kuminauhalla tanssien ajaksi, jotta takin liepeet eivät liehu ympäriinsä.
- Frakkisolmuke on valkoinen
- Rannekelloa ei käytetä frakin kanssa, mutta taskukello käy
- Frakin kanssa käytetään lähtökohtaisesti valkoista liiviä ja sen tulee näkyä takin alta edestä noin parin senttimetrin verran.

Pitkää iltapukua käytettäessä puvun tulee ulottua vähintään nilkan ulkosyrjässä olevaan luuhun asti. Pukuun voi kuulua pitkät hansikkaat, jotka ulottuvat kyynärpäiden yläpuolelle.

Sormukset puetaan hansikkaiden alle, rannekorut päälle. Asukokonaisuuteen sopiva käsilaukku on pieni ja hihnaton.

Puvun ollessa avonainen, olkapäät voi halutessaan peittää (esimerkiksi stoolalla, huivilla, bolerolla tai vastaavalla). Akateemisten kunniamerkkien ei tule koskettaa paljasta ihoa. – –

Etiketin mukaisesti vapaana hulmuavat pitkät hiukset eivät kuulu vuosijuhlaan, joten hiukset on hyvä laittaa juhlavasti.”

Tumman puvun etiketti

Tummalla puvulla tarkoitetaan tumman sävyistä pukua tai vaihtoehtoisesti polvipituista tai kokopitkää, juhlavaa kangasta oleva mekkoa, housupukua tai hame-jakkuyhdistelmää.

Puvun tulee olla kuvioton ja sen kanssa käytetään solmiota, kalvosimia, valkoista paitaa ja taskuliinaa. Vuosijuhlille sopivin on helmenharmaa silkkisolmio, mutta riittää, että solmio on tyyliiltään hillitty ja pukuun sopiva. Tumma puku voi olla kolmiosainen, jolloin liivin tulee sointua puvun väriin. Tumman puvun kanssa käytetään mustia oxford-mallisia nahkakenkiä ja tummia sukkia.

Mekkoon ei kuulu laahusta, mutta sen sijaan avajais- tai cocktailtilaisuudessa voi käyttää käsineitä: lyhyeseen mekkoon yhdistetään lyhyet valkoiset käsineet, pitkään valkoiset puolipitkät käsineet. Yksivärisen tai hillityn puvun kanssa voi käyttää näyttäviä pukukoruja tai arvokoruja.

Akateemiset nauhat ja ruusukkeet

Akateemista nauhaa kannetaan oikealta olkapäältä rinnan yli viistoon vasemmalle. Nauhaa voi kantaa ruusukkeena vasemmassa rintakehässä. Nauha ei saa koskettaa paljasta ihoa. Frakin kanssa nauhaa kannetaan liivin alla ja tumman puvun kanssa liivin ja solmion päällä.

Ylioppilaskunnan jäsen kantaa TYYn kuntanauhaa ylimpänä. Tämän jälkeen mahdollisia muita nauhoja kannetaan arvojärjestyksessä, yleisesti seuraavasti:

1) oman osakunnan nauha

- 2) oman tiedekuntajärjestön nauha
- 3) oman aine- ja/tai harrastejärjestön nauha
- 4) muiden tahojen myöntämät nauhat

Nauhoja kannetaan enintään kolmea kerrallaan. Nauhojen päällä voidaan myös kantaa tiettyjä akateemisia kunniamerkkejä silloin, kun näistä on erikseen säädetty.

Kritiikin ainejärjestönauhan ja hallituspinnin etiketti:

<https://kritiikki.utu.fi/jasenedut/ainejarjestonauha-ja-hallituspinni/>.

Kritiikin vuosijuhlien sillis

Vuosijuhlia seuraa samana iltana järjestettävät jatkojuhlat, sekä seuraavana päivänä järjestettävä akateeminen silliaamiainen eli sillis. Silliksen paikka ja mahdollinen ohjelma vaihtelee vuosittain. Silliksen pääasiallinen tehtävä on tarjota virvokkeita, syötävää ja rauhaa vuosijuhlarientojen ryydyttämille juhlijolle. Vuonna 2018 60-vuotisjuhlien sillis järjestettiin TYYn saunalla, jossa osallistujille tarjottiin hyvää syötävää, juotavaa, pallomeri ja silliksen viettäjäillä oli mahdollisuus käydä uimassa Iskerin uimahallissa, joka oli varattu sillistä varten.

Vuosijuhlat ovat arvokkaat ja perinteiset juhlat, mutta niiden pääasiallisena tarkoituksena on viettää hauskaa muiden kritiikkiläisten ja Kritiikki-mielisten kanssa ja juhlia Kritiikin vuosikymmenten ajan kestänyttä upeaa historiaa. Silittäkää siis pukunne ja suunnatkaa Kritiikin seuraaville vuosijuhlille nyt ja hamassa tulevaisuudessa.

Käytännön vinkkejä

- Tule ajoissa juhlapaikalle
- Muista varata parturit ja kampaajat hyvissä ajoin
- Muista pitää hauskaa! Vuosijuhlille tullaan juhlistamaan rakasta ainejärjestöä ja sen historiaa. Juhlien tarkoitus ei ole, että juhlakansa pönöttää vakavana koko illan ajan.
- Ulkopuolella olevat aterimet otetaan ensimmäiseksi käyttöön, tästä kuljetaan koko ajan lähemmäs lautasta, kun ilta etenee alkuruuasta pääruokaan ja lopulta jälkiruokaan. Veistenterät eivät saa osoittaa vierustoveria kohti. Laukkua ei saa laittaa pöydän päälle.
- Jos kannat useampaa (esimerkiksi kolmea) akateemista nauhaa olalla, ne voi halutessaan ommella yhteen käytön helpottamiseksi. Yhteenommellut nauhat voi kiinnittää selkäpuolelle paitaan tai henkseleihin. Näillä toimenpiteillä varmistat, että nauhat eivät lähde seikkailemaan omille teilleen illan aikana. *Huom! Ompelu vain omalla vastuulla.*